

Charakteristika vyučovacího programu:

Učovací program **Prvouka** vychází ze vzdávací oblasti **lovka a jeho svět**, která je jedinou vzdávací oblastí RVP ZV koncipovanou pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Hlavním cílem je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově, v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, vnímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských vytvoření a přírodních jevů, soustředěně pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho jednotám i problémům, vnímat společnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném programu je vlastní proflitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role –koláka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevnění pracovních i reálných návyků.

Obsahové, časové a organizační vymezení programu

Vzdávací obsah vyučovacího programu **Prvouka** je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a pro se čas mění, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým způsobem podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštívit památky. V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou můžeme snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém životě přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí. V tematickém okruhu *lovka a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe

1. ZTMRakovník, Martinovského 153, 269 01 Rakovník
TMKolní vzdávací program

... která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, což zahrnuje denní režim, hygienu, vlivy, mezilidské vztahy atd. Získávají základní poznání o zdraví a nemoci, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Děti si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Děti docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné v domácnosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají úlohy a řeší modelové situace.

V průběhu se realizují obsahově blízká **průřezová témata** ŠVýchova demokratického občana, ŠEnvironmentální výchova, ŠMultikulturní výchova, ŠOsobnostní a sociální výchova. Vyučovací průběh se vyučuje v 1. až 3. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy v blízkém okolí školy, v různých částech obce. Hlavními formami výuky jsou exkurze do různých institucí a přírodních lokalit.

Výchovné a vzdávací strategie průběhu

<p>KOMPETENCE K UČENÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Podporujeme reálné a měřitelné způsoby dosažení cíle. - Ve výuce se zaměřujeme prioritně na šaktivní dovednosti, u kterých používáme jako prostředek k jejich získání. - Ve výuce z etické rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
<p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nezáležet se problémem, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování. - Vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme reálné a měřitelné způsoby řešení problému. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problému. - V rámci svých průběhů učíme, jak na který problém přistoupit. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak děti řešení problému prakticky zvládají.

1. ZTMRakovník, Martinovského 153, 269 01 Rakovník
TMkolní vzdávací program

	<p>vedeme dle raz na školní úrovni komunikace.</p> <p>Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zejména u rodičů.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjádřili svůj názor podpořený logickými argumenty. - Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. - Podporujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Dle sledujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
<p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně podporují. - Vedeme žáky k odsouzení neférových projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Učíme žáky toleranci a uznání práv a zájmů ostatních lidí.
<p>KOMPETENCE OBČANSKÉ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - V žácích upevníme hrdost na svou osobu, rodinu a obec. - Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zejména u rodičů.
<p>KOMPETENCE PRACOVNÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, vážit si pracovního úsilí kamarádů a přijímat výsledky jejich práce. - Dle sledujeme žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Učíme je přiměřenému pracovnímu tempu a neplýtvání své energie ani energie druhých.

O ekávané výstupy vzd lávacího oboru (OVO) - Prvouka

1. stupe

1. MÍSTO, KDE FIJEME

O ekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

flák

- 1.1 vyzna í v jednoduchém plánu místo svého bydli-t a -koly, cestu na ur ené místo a rozli-í mofná nebezpe í v nejbli-ftím okolí
- 1.2 za lení svou obec (m sto) do p íslu-ného kraje a obslu-ftného centra R, pozoruje a popí-e zm ny v nejbli-ftím okolí, obci (m st)
- 1.3 rozli-í p írodní a um lé prvky v okolní krajin a vyjád í r znými zp soby její estetické hodnoty a rozmanitost

O ekávané výstupy (OVO vlastiv da) - 2. období

flák

- 1.4 ur í a vysv tlí polohu svého bydli-t nebo pobytu vzhledem ke krajin a státu
- 1.5 ur í sv tové strany v p írod i podle mapy, orientuje se podle nich a ídí se podle zásad bezpe ného pohybu a pobytu v p írod
- 1.6 rozli-uje mezi ná rty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o p írodních podmínkách a sídli-tích lidí na mapách na-í republiky, Evropy a polokouli
- 1.7 vyhledá typické regionální zvlá-tnosti p írody, osídlení, hospodá ství a kultury, jednoduchým zp sobem posoudí jejich význam z hlediska p írodního, historického, politického, správního a vlastnického
- 1.8 zprost edkuje ostatním zku-enosti, zá-ftky a zajímavosti z vlastních cest a porovná zp sob ftvota a p írodu v na-í vlasti i v jiných zemích
- 1.9 rozli-uje hlavní orgány státní moci a n které jejich zástupce, symboly na-eho státu a jejich význam

U ivo (U)

- 1.1 domov - prost edí domova, orientace v míst bydli-t
- 1.2 -kola - prost edí -koly, innosti ve -kole, okolí -koly, bezpe ná cesta do -koly
- 1.3 obec (m sto), místní krajina - její ásti, poloha v krajin , minulost a sou asnost obce (m sta), význa né budovy, dopravní sí

emský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozdílení p d, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí
body a linie, světové strany

- 1.5 regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- 1.6 národní vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- 1.7 Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- 1.8 mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

flák

- 2.1 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- 2.2 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- 2.3 projevuje toleranci k přírodním odlišnostem spolužáků, jejich jednostem i nedostatkům

Očekávané výstupy (OVO vlastivěda) - 2. období

flák

- 2.4 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (místě)
- 2.5 rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí je i konkrétních činnostech své názory, popíše případně i pustí své omyly, dohodne se na společném postupu a jedná se spolužáky
- 2.6 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se ufl tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- 2.7 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích
- 2.8 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (místě)

Učivo (U)

- 2.1 rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- 2.2 soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný ševropský děm
- 2.3 chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla společného chování, principy demokracie

práva a práva dítěte, práva a povinnosti vládky, protiprávní jednání, právní ochrana občanská a majetku, soukromého

- 2.5 vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze
- 2.6 kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- 2.7 základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

3. LIDÉ A MÍSTO

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

vládky

- 3.1 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje dle minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- 3.2 pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v nichž žije
- 3.3 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a vztazích, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Očekávané výstupy (OVO vlastivěda) - 2. období

vládky

- 3.4 pracuje s časovými údaji a využívá získané údaje k pochopení vztahů mezi dějmi a mezi jevy
- 3.5 využívá archiv, knihovny, sbírek muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- 3.6 rozlišuje současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti na území vlasti s využitím regionálních specifíků
- 3.7 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách život a práci předků na území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků
- 3.8 objasní historické důvody pro osazení státních svátků a významných dnů

Učivo (U)

- 3.1 orientace v časové ose a časový řád - určení času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendář, letopočet, generace, reflexe dne, roční období
- 3.2 současnost a minulost v území - proměny způsobu života, bydlení, podmínky denní potřeby, příběh lidského života, státní svátky a významné dny
- 3.3 regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- 3.4 báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

flák

- 4.1 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- 4.2 rozlišuje některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- 4.3 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Očekávané výstupy (OVO přírodověda) - 2. období

flák

- 4.4 objevuje a zjišťuje propojenost přírodních jevů a přírodních jevů, princip rovnováhy v přírodě a nachází souvislosti mezi konkrétním vzhledem přírody a jejími vlastnostmi
- 4.5 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a stádním ročním obdobím
- 4.6 zkoumá základní společenské vztahy ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v jejich životě
- 4.7 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- 4.8 zhodnotí některé konkrétní životní podmínky v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prospívat i zdravému životu nebo poškozovat
- 4.9 zalóží jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Učivo (U)

- 4.1 látky a jejich vlastnosti - tělesné látky, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- 4.2 voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběhy vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- 4.3 nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, životní prostředí, vznik půdy a její význam
- 4.4 Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období
- 4.5 rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní podmínky a projevy, prostředí a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- 4.6 životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzdušší, vodstva, půdy, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- 4.7 rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenské vztahy

... a p írody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, řízení

5. **LOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

flák

- 5.1 *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a úctou k životu*
- 5.2 *dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- 5.3 *chová se obezpečně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné děti*
- 5.4 *uplatňuje základní pravidla údržby a bezpečného provozu*
- 5.5 *reaguje adekvátně na pokyny dospělých i mimo výukových událostech*

Očekávané výstupy (OVO přírodověda) - 2. období

flák

- 5.6 *využívá poznatky o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života*
- 5.7 *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*
- 5.8 *úspěšně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*
- 5.9 *uplatňuje úsporné způsob chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimo výukové události*
- 5.10 *provede v modelových situacích osvojené jednoduché způsob odmítání návykových látek*
- 5.11 *uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*
- 5.12 *ohodnotí drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*
- 5.13 *uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a dívkami v daném věku*

Učivo (U)

- 5.1 lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 5.2 partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu)

1. ZTMRakovník, Martinovského 153, 269 01 Rakovník
TMkolní vzdávací program

řím, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, fyzika; reklamní vlivy

- 5.4 návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače
- 5.5 osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (žádání, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci
- 5.6 situace hromadného ohrožení

1.t ída

	U IVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	P ESAHY, VAZBY
<p>fiák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popí-e bezpe nou cestu do -koly - rozli-í mořná nebezpe í v nejbliřím okolí - dokáfe se orientovat ve -kole a v jejím okolí - ur í svoje pracovní místo - zná svoji adresu, zajímavosti v míst bydlit - orientuje se podle budov v centru m sta <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje leny své rodiny a popí-e jejich roli - vyjmenuje dobré a -patné vlastnosti lidí - rozli-í blízké p řbuzenské vztahy v rodin - uvede p írozené odli-nosti spolufiák , projevuje k nim toleranci - modeluje své chování ve t íd , ve -kolní jídeln , v dopravním prost edku, kin apod. <ul style="list-style-type: none"> - rozli-uje d j v minulosti, sou asnosti a budoucnosti - popí-e sv j reřim dne - uplat uje elementární poznatky o sob , rodin a jejich zvycích <ul style="list-style-type: none"> - uvede p íklady ze řivota řivo ich a rostlin v jednotlivých ro ních obdobích - pozoruje, popí-e a porovná viditelné prom ny v p írod v jednotlivých ro ních obdobích - rozt ídí n které p írodniny podle nápadných znak <ul style="list-style-type: none"> - popí-e své t lo a pé i o n j - ur í názvy lidského t la a jejich d leřitost - objasní základy osobní hygieny - rozezná správnou výřivou - vymezi pojem nemoc, úraz, vysv tli prevenci - chová se obez etn p i setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nep řjemná 	<p>Místo, kde řijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov ó prost edí domova - orientace v míst bydlit - -kola ó prost edí -koly, innosti ve -kole, okolí -koly - bezpe nost v dopravním provozu ó cesta do -koly - rakovnické památky <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina ó postavení jedince v rodin , role len - blízké p řbuzenské vztahy - mezigenera ní vztahy - chování lidí ó vlastnosti lidí - pravidla slu-ného chování - práva a povinnosti fiák -koly <p>Lidé a as</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v ase ó m síce, dny v týdnu - reřim dne (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, ve er, noc) - ro ní doby <p>Rozmanitosti p írody</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba t la u n kterých rostlin a řivo ich - zm ny v p írod v ro ních obdobích - význam rostlin a řivo ich v p írod pro lov ka <p>lov k a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské t lo ó základní stavba - pé e o zdraví ó pitný a pohybový reřim, zdravá strava, nemoc, osobní hygiena - krizové situace (-ikana, týrání, zneuffívání) 	<p>ústní zkou-ení popis demonstrací řízený rozhovor praktické p edvedení modelová situace</p>	<p>PT: 1 TO: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2</p> <p>PT: 2 TO: 2.2</p> <p>PT: 4 TO: 4.1, 4.2, 4.3</p> <p>PT: 5 TO: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p> <p>OVO: 1.1, 2.1, 2.3, 3.1, 3.3, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 5.3, 5.5</p> <p>U: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 5.3, 5.5</p> <p><u>M</u> ó geometrické tvary</p> <p><u>j</u> ó společenský styk</p> <p><u>Pv</u> ó p ístelské práce</p>

2. tída

	UIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PESAHY, VAZBY
<p>fiák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohloubí si dopravní návyky chodce - rozpozná dopravní prostředky - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí bydliště a školy - popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - zapíše datum narození - zná význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - popíše a osvojí si základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině - projevuje toleranci i při rozdílném odlišením spolužáků, jejich přídělností i nedostatky - orientuje se v ose na příkladech porovnává minulost a současnost - rozliší kalendářní a kolní rok, orientuje se v ose podle hodin a kalendáře - popíše denní režim dětí, porovná práci a odpočinek - zná některé historické památky v našem městě a seznámí se s povstáním vzniku Rakovníka, zná významné události regionu, interpretuje některé povstání spjaté s místem, kde žije - pozoruje, popisuje a porovná viditelné změny v prostředí - popisuje ohleduplné chování k přírodě - pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata, rozezná pokojivé rostliny, zeleninu, ovoce 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v místě bydliště a školy - cesta na určené místo, dopravní značení <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - život a funkce rodiny - práce fyzická a duševní, zaměstnání - soužití lidí o mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným - chování lidí <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, podmínky denní potřeby, příběh lidského života, významné dny (Vánoce, Velikonoce) <p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - roční období a změny v přírodě - ochrana přírody o odpovědnost lidí, likvidace odpadů - navrhne způsob pomoci životních problémů v přírodě za nepříznivých situací 	<p>ústní zkoušení popis demonstrací řízený rozhovor praktické provedení modelová situace skupinová práce písemné práce</p>	<p>PT: 1 TO: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2</p> <p>PT: 2 TO: 2.2</p> <p>PT: 4 TO: 4.1, 4.2, 4.3</p> <p>PT: 5 TO: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p> <p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.3, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5</p> <p>U: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 4.5, 4.8, 5.1, 5.3, 5.5, 5.6</p> <p><u>M</u>ó geometrické tvary</p> <p><u>P</u>v o p stitelské práce</p> <p><u>J</u>ó společenský styk</p>

2. tída

	UIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje vhodným chováním ainnostmi vztah ke zdraví - seznámí se s bezpečným chováním v situaci obecného ohrožení - uplatňuje základní pravidla ústník silničního provozu - dodrhuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrooval zdraví své a zdraví jiných 	<p>lov k a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tloóřivotní poteby a projevy - pé e o zdraví ó drobné úrazy a poranění, první pomoc - osobní bezpečí ó chování v rizikovém prostředí 		

3.t řída

	U IVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	P ESAHY, VAZBY
<p>řídák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyzna í v jednoduchém plánu místo svého bydli-t a -koly, cestu na ur ené místo - za lení Rakovník do p íslu-ného kraje - rozli-í p írodní a um lé prvky v okolní krajin a vyjád í r znými zp soby její estetické hodnoty a rozmanitost - projevuje toleranci k p írozeným odli-nostem spouřkák , jejich p ednostem a nedostatk m - vyuřívá asové údaje p í e-ení r zných situací v denním řívot - pojmenuje n které kulturní i historické památky, významné události regionu, n které rodáky - interpretuje n které pov sti spjaté s místem, v n mfl říje - rozt ídí n které p írodniny podle nápadných ur ujících znak - uvede p íklady výskytu organism ve známé lokalit - provádí jednoduché pokusy ve skupin známých látek, ur uje jejich spole né a rozdílné vlastnosti a zm í základní veli iny pomocí jednoduchých nástroj a p ístroj 	<p>Místo, kde říjeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - obec, místní krajina ó její ásti, poloha v krajin , minulost a sou asnost Rakovníka, význa né budovy, dopravní sí - okolní krajina ó zemský povrch a jeho tvary - sv tové strany <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - souřítí lidí ó mezilidské vztahy, komunikace - pomoc sociáln slabým a nemocným - práva a spravedlnost (základní lidská práva a práva díte) <p>Lidé a as</p> <ul style="list-style-type: none"> - as jako fyzikální veli ina - orientace v ase ó kalendá , letopo et, generace - regionální památky - pov sti ó minulost kraje a p edk <p>Rozmanitost p írody</p> <ul style="list-style-type: none"> - voda a vzduch ó výskyt, vlastnosti a formy vody - kolob h vody v p írod - vlastnosti, sloření a proud ní vzduchu, význam pro řívot - rostliny, houby a řívivo íchové v okolí Rakovníka - ohleduplné chování k p írod a ochrana p írody - látky a jejich vlastnosti ó t íd ní látek, zm ny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek 	<p>ústní zkou-ení popis demonstrací řízený rozhovor praktické p edvedení modelová situace</p>	<p>PT: 1 TO: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.4, 1.2.2, 1.2.3, 1.3.2</p> <p>PT: 4 TO: 4.2, 4.3</p> <p>PT: 5 TO: 5.2, 5.4</p> <p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.8, 5.1, 5.3, 5.5, 5.6</p> <p><u>Tv ó pé e o zdraví, bezpe nost a hygiena</u></p> <p><u>ř ó regionální pov sti, spole enský styk</u></p>

3. tída

	UIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PESAHY, VAZBY
<p>fiák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodrfluje zásady bezpečného chování tak, aby neohrofoval zdraví své a zdraví jiných - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě - uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu - reaguje adekvátně na pokyny dospělých i mimo úředních událostech - uplatňuje zdravotní preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle 	<p>lov k a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví, zdravá výživa - prevence úraz - krizové situace násilí a jiné formy násilí v médiích - bezpečné chování v silničním provozu - situace hromadného ohrožení - lidské tělo, základní stavba a funkce - životní projevy a potřeby člověka, vývoj jedince 		

Charakteristika vyučovacího programu:

Vyučovací programt Pírodov dá vychází ze vzdávací oblasti **lov k a jeho sv t**, která je jedinou vzdávací oblastí RVP ZV koncipovanou pouze pro 1. stupe základního vzdávání. Opírá se o vybrané poznatky u r zných p írodov dných obor a svým pojetím je zam en na získávání dovedností a rozvíjení kompetencí, které flák umožní aktivn poznávat p írodu, lov ka a jím vytvo ený sv t, ve kterém lov k pracuje a flíje. Utvá í u flák ohleduplný vztah k p írod a k hledání moností aktivního uplatn ní p i jejich ochran .

Obsahové, asové a organiza ní vymezení programu

Vzdávací obsah vyučovacího programu **P írodov dá** navazuje organicky na u ivo prvouky v 1. a 3. ro níku a vytvá í základ pro vyučovací programt P írodopis ve vyších ro ních základní koly. Jednotlivá témata lze p eskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo kolní budovu.

Vzdávací obsah je len n do dvou tematických okruh :

V tematickém okruhu *Rozmanitost p írody* fláci poznávají Zemi jako planetu slune ní soustavy, kde vznikl a rozvíjí se flivot, získávají prvotní ucelený pohled v oblasti vzniku vesmíru. Poznávají velkou rozmanitost i prom nlivost flivé i neflivé p írody na í vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uv domili, fl Zem a flivot na ní tvo í jeden nedílný celek, ve kterém jsou v echny hlavní d je ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou m flé lov k snadno naru-ít a velmi obtífn obnovovat. Na základ praktického poznávání okolní krajiny a dalích informací se fláci u í hledat d kazy o prom nách p írody, u í se vyufflívát a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské innosti na p írodu, hledat možnosti, jak ve svém v ku p ísp t k ochran p írody a zlep ení flivotního prost edí.

V tematickém okruhu *lov k a jeho zdraví* fláci poznávají p edev ím sebe na základ poznávání lov ka jako flivé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a pot eby. Poznávají, jak se lov k vyvíjí a m ní od narození do dosp losti, co je pro lov ka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výflivy, mezilidských vztah atd. Získávají základní pou ení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v r zných flivotních situacích, v etn mimo ádných událostí, které ohroflují zdraví jedinc i celých skupin obyvatel. fláci si postupn uv domují, jakou odpovědnost má kaflídý lov k za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. fláci docházejí k poznání, flé zdraví je nejcenn j í hodnota v flivot lov ka.

Vyučovací programt P írodov dá se vyu uje ve 4. a 5. ro níku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ro níky odpovídajícími u ebnímu plánu. Nezanedbatelná ást výuky probíhá mimo budovu koly ó v blízkém okolí koly, v r zných ástech obce. B flnými formami výuky jsou exkurze do r zných institucí a p írodních lokalit. Pot ebné v domosti a dovednosti získávají tím, flé pozorují názorné pom cky, sledují konkrétní situace, hrají ur ené role a e í modelové situace. V programu se realizují **pr ezová téma** š Environmentální výchova a š Mediální výchova.

Strategie pro vzdělávání

<p>KOMPETENCE K UČENÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k objevování a poznávání vědomí, co je zajímavé, co se jim líbí a vědomí by v budoucnu mohli využít. - K poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevnění preventivního chování, úcty k rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti zdraví a bezpečnosti druhých. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (které nelze v životě prakticky ověřit) v literatuře, na internetu, v televizních dokumentárních pořadech, výukových pořádkových programech (převážně informace o vesmíru).
<p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Problémové situace učíme řešit porovnáním s veškerými dostupnými zdroji a zaujímat k nim kritický postoj. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací.
<p>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme různé formy komunikace s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven. - Klademe důraz na škulturní úroveň komunikace. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti různými způsoby.
<p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
<p>KOMPETENCE OBČANSKÉ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme ochranu zdraví svého i svých kamarádů. - Učíme žáky základům tolerance a vzájemného soužití. - Vedeme k přiměřené odpovědnosti za budoucnost naší planety a netolerování neřádných vlivů společenského výrobního řádu lidí.

1. ZTM Rakovník, Martinovského 153, 269 01 Rakovník
TMTM Kolní vzd lávací program

eme fláky k pozitivnímu vztahu k práci.

- výuce vytvá íme podn tné a tvo ívé pracovní prost edí, m níme pracovní podmínky, fláky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- R znými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme fláky s r znými profesemi a pochopení jejich vzájemné propojenosti k udržení vhodných flivotních podmínek flivota na na-í planet .

O ekávané výstupy vzd lávacího oboru (OVO) - P írodov da

1. stupe

1. MÍSTO, KDE flIJEME

O ekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

flák

- 1.10 *vyzna í v jednoduchém plánu místo svého bydli-t a -koly, cestu na ur ené místo a rozli-í mořhá nebezpe í v nejbliř-ím okolí*
- 1.11 *za lení svou obec (m sto) do p íslu-ného kraje a obsluřného centra R, pozoruje a popí-e zm ny v nejbliř-ím okolí, obci (m st)*
- 1.12 *rozli-í p írodní a um lé prvky v okolní krajin a vyjad í r znými zp soby její estetické hodnoty a rozmanitost*

O ekávané výstupy (OVO vlastiv da) - 2. období

flák

- 1.13 *ur í a vysv tí polohu svého bydli-t nebo pobytu vzhledem ke krajin a státu*
- 1.14 *ur í sv tové strany v p írod í podle mapy, orientuje se podle nich a ídí se podle zásad bezpe něho pohybu a pobytu v p írod*
- 1.15 *rozli-uje mezi ná rty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o p írodních podmínkách a sídli-řích lidí na mapách na-í republiky, Evropy a polokouli*
- 1.16 *vyhledá typické regionální zvlá-tnosti p írody, osídlení, hospodá ství a kultury, jednoduchým zp sobem posoudí jejich význam z hlediska p írodního, historického, politického, správního a vlastnického*
- 1.17 *zprost edkuje ostatním zku-enosti, zářřtky a zajímavosti z vlastních cest a porovná zp sob flivota a p írodu v na-í vlasti i v jiných zemích*
- 1.18 *rozli-uje hlavní orgány státní moci a n které jejich zástupce, symboly na-eho státu a jejich význam*

míst bydli-

- 1.10 -kola - prost edí -koly, innosti ve -kole, okolí -koly, bezpe ná cesta do -koly
- 1.11 obec (m sto), místní krajina - její ásti, poloha v krajin , minulost a sou asnost obce (m sta), význa né budovy, dopravní sí
- 1.12 okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnin , roz-í ení p d, rostlinstva a živočich , vliv krajiny na život lidí, p sobení lidí na krajinu a životní prostředí, orienta ní body a linie, sv tové strany
- 1.13 regiony R - Praha a vybrané oblasti R, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- 1.14 ná-e vlast - domov, krajina, národ, základy státního z ízení a politického systému R, státní správa a samospráva, státní symboly
- 1.15 Evropa a sv t - kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- 1.16 mapy obecn zemípisné a tematické - obsah, grafika, vysv tlivky

2. LIDÉ KOLEM NÁS

O ekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

flák

- 2.9 rozli-uje blízké p íbuzenské vztahy v rodin , role rodinných p íslu-ník a vztahy mezi nimi
- 2.10 odvodí význam a pot ebu r zných povolání a pracovních inností
- 2.11 projevuje toleranci k p írozeným odli-nostem spoluflák , jejich p ednostem i nedostatk m

O ekávané výstupy (OVO vlastiv da) - 2. období

flák

- 2.12 vyjád í na základ vlastních zku-eností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodrfluje pravidla pro souflití ve -kole, mezi chlapci a dívkami, v rodin , v obci (m st)
- 2.13 rozli-uje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí p í konkrétních innostech své názory, pop ípad p ípusí sv j omyl, dohodne se na spole ném postupu a e-ení se spolufláky
- 2.14 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se ufl tolerovat nemohou a která poru-ují základní lidská práva nebo demokratické principy
- 2.15 orientuje se v základních formách vlastnictví; pouflívá peníze v b fných situacích
- 2.16 poukáfle v nejbližtím spole enském a p írodním prostředí na zm ny a n které problémy a navrhne možnosti zlep-ení životního prostředí obce (m sta)

len rodiny, píbuzenské a mezigenera ní vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání

- 2.9 soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný ševropský d m
- 2.10 chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie
- 2.11 právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti vládky, protiprávní jednání, právní ochrana občana a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- 2.12 vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze
- 2.13 kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- 2.14 základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

3. LIDÉ A AS

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

flák

- 3.9 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje d j v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- 3.10 pojmenuje některé rodáky, kulturní i historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v nichž žije
- 3.11 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a inostech, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Očekávané výstupy (OVO vlastivěda) - 2. období

flák

- 3.12 pracuje s časovými údaji a využívá získané údaje k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- 3.13 využívá archiv, knihovny, sbírek muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- 3.14 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti na území vlasti s využitím regionálních specifíků
- 3.15 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků
- 3.16 objasní historické dějiny pro začátek státních svátků a významných dnů

asu, as jako fyzikální veli ina, d jiny jako asový sled událostí, kalendá e, letopo et, generace, reffim dne, ro ní období

- 3.6 sou asnost a minulost v na-em flivot - prom ny zp sobu flivota, bydlení, p edm ty denní pot eby, pr b h lidského flivota, státní svátky a významné dny
- 3.7 regionální památky - pé e o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- 3.8 báje, mýty, pov sti - minulost kraje a p edk , domov, vlast, rodný kraj

4. ROZMANITOST P ÍRODY

O ekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

flák

- 4.10 *pozoruje, popí-e a porovná viditelné prom ny v p írod v jednotlivých ro ních obdobích*
- 4.11 *rozřídí n které p írodniny podle nápadných ur ujících znak , uvede p íklady výskytu organism ve známé lokalit*
- 4.12 *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, ur uje jejich společné a rozdílné vlastnosti a zm í základní veli iny pomocí jednoduchých nástroj a p ístroj*

O ekávané výstupy (OVO p írodov da) - 2. období

flák

- 4.13 *objevuje a zji-uje propojenost prv k flivé a neflivé p írody, princip rovnováhy p írody a nachází souvislosti mezi kone ným vzhledem p írody a inností lov ka*
- 4.14 *vysv tlí na základ elementárních poznatk o Zemi jako sou ásti vesmíru souvislost s rozd lením asu a st ídáním ro ních období*
- 4.15 *zkoumá základní společnstva ve vybraných lokalitách region , zd vodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v p izp sobení organism prost edí*
- 4.16 *porovnává na základ pozorování základní projevy flivota na konkrétních organismech, prakticky t ídí organismy do známých skupin, vyufřvává k tomu i jednoduché klí e a atlasy*
- 4.17 *zhodnotí n které konkrétní innosti lov ka v p írod a rozlí-uje aktivity, které mohou prost edí i zdraví lov ka podporovat nebo po-kozovat*
- 4.18 *zalofř jednoduchý pokus, naplánuje a zd vodní postup, vyhodnotí a vysv tlí výsledky pokusu*

U ivo (U)

- 4.9 látky a jejich vlastnosti - t íd ní látek, zm ny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a m ení veli in s praktickým uflíváním základních jednotek
- 4.10 voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, ob h vody v p írod , vlastnosti, slofení, proud ní vzduchu, význam pro flivot

ásky významné horniny a nerosty, zvláště trávení, vznik plynů a její význam

4.12 Vesmír a Zem - slunce - složení a soustava, den a noc, roční období

4.13 rostliny, houby, živočišné - znaky živočicha, živočišná potřeby a projevy, přehled a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka

4.14 životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzdušší, vodstva, půdy, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí

4.15 rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

4.16 ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

5. *LOVĚK A JEHO ZDRAVÍ*

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

flák

5.14 *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a instinkty vztah ke zdraví*

5.15 *dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*

5.16 *chová se obezpečně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné děti*

5.17 *uplatňuje základní pravidla údržby silničního provozu*

5.18 *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimoškolních událostech*

Očekávané výstupy (OVO přírodověda) - 2. období

flák

5.19 *využívá poznatky o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života*

5.20 *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*

5.21 *účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpovídek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*

5.22 *uplatňuje účelný způsob chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimoškolní události*

5.23 *předejde v modelových situacích osvojené jednoduché způsobem odmítání návykových látek*

5.24 *uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*

5.25 *ohodnotí drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*

Uivo (U)

- 5.7 lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 5.8 partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina a partnerství, biologické a psychologické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu)
- 5.9 péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; reklamní vlivy
- 5.10 návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače
- 5.11 osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (ohrožení, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci
- 5.12 situace hromadného ohrožení

4.t řída

U	IVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	P ESAHY, VAZBY
<p>řídák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody - rozlišuje dané látky podle smyslu a množství - určuje, které látky nelze zkoumat a kterými smysly a pro - uvede souvislosti mezi konkrétním vzhledem přírody a jejími vlastnostmi - rozlišuje vybrané horniny a nerosty - vysvětlí původ půdy a její význam - vysvětlí vznik půdy a její význam pro život - zalожí jednoduchý pokus, naplánuje a provede vodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v jejich životě - porovná základní projevy života na konkrétních organismech - pozná znaky života, životní podmínky, způsob života, stavbu těla a funkci jednotlivých částí těla rostlin a živočichů - zkoumá základní soužití ve vybraných lokalitách regionu - zdůvodní podstatné vztahy mezi organismy - vysvětlí shody a rozdíly v jejich životě - zhodnotí, které konkrétní vlastnosti mohou prospět a zdraví člověka podporovat nebo ohrožovat - zalожí pokus, naplánuje a provede vodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - zhodnotí odpovědi lidí, původ a důsledky živelných pohrom a ekologických katastrof - učí se plánovat svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - neživá příroda - látky a jejich vlastnosti a fyzikální látek - změny látek a skupenství - porovnávání látek, množství vln s praktickým užívaním základních jednotek - voda a vzduch a význam pro přírodu a člověka, oběh vody v přírodě - nerosty a horniny, vznik půdy a její význam <p>Živá příroda a její význam</p> <ul style="list-style-type: none"> - živá příroda a její význam, podmínka života na Zemi a její rozmanitost - slunce, voda, půda, vzduch - životní podmínky rostlin - rostliny a jejich orgány (stonek, list, květ) - výživa rostlin - živočišné a stavba jejich těla <p>Přírodní soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam lesa pro člověka - způsob života rostlin a živočichů v našem prostředí během roku - význam zemědělství pro člověka - vzájemné vztahy rostlin, hub a živočichů - ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů - živelné pohromy a ekologické katastrofy - praktické zkušenosti v terénu <p>Život a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - denní režim, pohybový režim, duševní hygiena - reklamní vlivy - pitný režim, zdravá strava (jídelníček dle zákonitostí zdravé výživy) - osobní hygiena - základní úkony první pomoci, základní telefonní čísla na povolání pomoci 	<p>ústní zkoušení popis demonstrací řízený rozhovor praktické provedení modelová situace skupinová práce písemné práce test referát</p>	<p>PT: 5 TO: 5.1, 5.2, 5.3,</p> <p>OVO: 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 5.8, 5.9 5.11, 5.12</p> <p>U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 5.3, 5.5, 5.6</p> <p><u>P</u>římá stitelská práce</p> <p><u>V</u>ýtvarné zobrazování živé a neživé přírody</p> <p><u>T</u>voření bezpečnosti, hygiena, péče o zdraví</p>

5. t ída

	U IVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	P ESAHY, VAZBY
<p>fiák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává na základ pozorování základní projevy íivota na konkrétních organismech, prakticky t ídí organismy do známých skupin, vyufívá jednoduché klí e a atlasy - vysv tlí význam Slunce pro íivot na Zemi, vyhledá vhodné encyklopedie - popí-e postavení Zem ve vesmíru - vede d sledky pohybu Zem kolem své osy a kolem Slunce - vysv tlí st ídání dne a noci, ro ních období charakterizuje M síc a jeho fáze - vyhledá v kalendá i symboly fází M síce a odhadne význam symbol - ukáí pohyb Zem a planet na globusu a modeluje se spoluíáky - popí-e a vyhledá v encyklopediích funkce n kterých orgán a orgánových soustav - vysv tlí vývoj jedince a rozlí-uje etapy lidského íivota - objasní význam osobní a intimní hygieny denního ííímu - uplat uje ohleduplné chování k druhému pohlaví - uvede p íklady stresových situací a navrhne, jak jim íelit - p edved v modelových situacích osvojené jednoduché zp soby odmítání návykových látek - posoudí negativní vztah ke kou ení, alkoholu, drogám, násilí, hracích automat - zd vodní, jak bude postupovat v krizových situacích (p . -íkana, týrání) - pojmenuje správn ásti lidského t la v etn pohlavních orgán - vysv tlí, pro se musí chránit p ed stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injek ní st íka ky aj.) - uplat uje ú elné zp soby chování v situacích ohroíující zdraví a v modelových situacích simulujících mimo ádné události 	<p>Rozmanitost p írody</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy t íd ní p írodnin - t íd ní rostlin ó výtrusné a semenné - t íd ní íivo ích ó obratlovci a bezobratlí - rozmanitost podmínek íivota na Zemi ó oblasti studené, mírné, teplé <p>Zem a vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slunce a slune ní soustava - vesmírná t lesa - Zem ve vesmíru ó pohyby Zem - seznámení s gravita ní silou - st ídání dne a noci, ro ní období - práce s globusem <p>lov k a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba lidského t la - funkce n kterých orgán a orgánových soustav - pohlavní rozdíly mezi ííím a ííenou - biologické a psychické zm ny v dospívání - základy lidské reprodukce - vývoj jedince - základy sexuální výchovy - partnerství a rodi ovství - pé e o zdraví - intimní a du-evní hygiena - p íklady íádoucích a neíádoucích reklamních vliv - sociáln patologické jevy, sluíby odborné pomoci - návykové látky - bezpe né chování v rizikovém prost edí - situace hromadného ohroíení - HIV/AIDS - formy násilí v médiích 	<p>ústní zkou-ení popis demonstrací íízený rozhovor praktické p edvedení modelová situace skupinová práce p ísemné práce test referát</p>	<p>PT: 1 TO: 1.1.2</p> <p>PT: 5 TO: 5.1, 5.4</p> <p>OVO: 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11, 5.12, 5.13</p> <p>U: 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p> <p><u>Vv-</u> výtvarné zobrazování ííivé a neííivé p írody</p> <p><u>Tv</u> ó bezpe nost, hygiena, pé e o t lo</p>

Charakteristika vyučovacího programu:

Učební plán vychází ze vzdělávací oblasti **Lidstvo a jeho svět**, která je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV koncipovanou pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. V návaznosti na učební plán Prvouka přináší žákům základní poznatky významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolností života lidí a výsledcích jejich činnosti. Program integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislostí a v potěšitelné podobě zobecňuje. Roznětčí činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi a ostatním zemím.

Obsahové, časové a organizační vymezení programu

Vzdělávací obsah vyučovacího programu Vlastivěda vytváří přirozené základy pro výuku dějepisu, zeměpisu a občanské výchovy ve vyučovací ročníkové základní škole a je členěn do *tematických okruhů*. Rozsah a hloubku obsahu i rychlost postupu vyučující zvažují s ohledem na aktuální úroveň poznávacích schopností žáků, jejich dosavadní životní zkušenosti. Učivo vybírá se s přihlédnutím ke konkrétním místním podmínkám i k potřebám a zájmům žáků. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojují.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* žáci poznávají místní krajinu a místní oblasti, vytvářejí si tak po stránce ucelenou představu o České republice i o jejích jednotlivých oblastech a chráněných územích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané v domosti v praktických situacích. Seznamují se s významnými atraktivitami cestovního ruchu a sportovní rekreace, s významnými zemědělskými, průmyslovými oblastmi státu a vytvářejí si prvotní představu o svádělu Evropa. Poznávají význam regionálních tradic a symbolů, významné rodáky a předky, kulturní a historické památky regionu. Žáci získávají prvotní ucelenou představu o nejstarších dějinách naší vlasti a významných meznících historické země České republiky.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvorbě krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společností nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějinách a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii v čase a ději, vycházejí od nejznámějších událostí v obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o společném životě svých předků v různých historických obdobích i o společném životě lidí v sousedních státech. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštívit památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

onostní a sociální výchova, š Mediální výchova, š Výchova demokratického ob ana, š Výchova k my-lení v evropských a
hova.

Vyu ovací p edm t Vlastiv da se vyu uje ve 4. a 5. ro níku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ro níky odpovídajícími u ebnímu plánu. Nezanedbatelná ást výuky probíhá mimo budovu -koly ó v blízkém okolí -koly, v r zných ástech obce. B flnými formami výuky jsou exkurze do r zných institucí a p írodních lokalit.

Výchovné a vzdávací strategie p edm tu

KOMPETENCE K U ENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme fláky k zodp dnosti za jejich vzdávání a za jejich šbudoucnostõ - p ípravujeme je na celofivotní u ení. - Ve výuce rozli-ujeme základní (nezbytné, klí ové, kmenové) u ivo a u ivo roz-i ující (dopl ující). - U íme fláky vyhledávat, zpracovávat a poufívat pot ebné informace v literatu e a na internetu.
KOMPETENCE K E ENÍ PROBLÉM	<ul style="list-style-type: none"> - Na modelových p íkladech z blízkého regionu nau íme fláky algoritmu e-ení problém . - Podporujeme netradi ní (originální) zp soby získávání informací. - Ve -kole i p i mimo-kolních akcích pr b fln monitorujeme, jak fláci e-ení problém prakticky zvládají.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme r zné formy komunikace s místními obyvateli, pam tníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven. - Klademe d raz na škulturní úrove ō komunikace. - Vedeme fláky k tomu, aby p edávali své zku-enosti z cestování a poznávání na-í vlasti spolufák m. - U íme fláky publikovat a prezentovat své názory a zku-enosti r znými zp soby.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - U íme fláky pracovat v týmech, u íme je vnímat vzájemné odli-nosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost flák zastávat v týmu r zné role. - U íme fláky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních len týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc flák , vytvá íme situace, kdy se fláci vzájemn pot ebují. - U íme fláky chápat r zné sociální postavení r zných lidí v historii na-í zem a vyvozovat analogie k sou asnosti.

1. ZTMRakovník, Martinovského 153, 269 01 Rakovník
TMTMkolní vzd lávací program

porujeme r zné formální i neformální zp soby spolupráce s obcí, policií, slofkami IZS apod.

- U íme fláky základ m demokracie, tolerance a vzájemného souffití.
- Vedeme k národní hrdosti a ochran ílivotního prost edí a kulturního a p írodního bohatství.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme fláky k pozitivnímu vztahu k práci. íádnou prací netrestáme, kvalitn odvedenou práci vřdy pochválíme.
- P í výuce vytvá íme podn tné a tvo ívé pracovní prost edí. M níme pracovní podmínky, fláky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- R znými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme fláky s r znými profesemi ó cílen újas ujeme p edstavu flák o reálné podob jejich budoucího povolání a o volb vhodného dal-ího studia.

O ekávané výstupy vzd lávacího oboru (OVO) - Vlastiv da

1. stupe

1. MÍSTO, KDE íIJEME

O ekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

flák

- 1.19 *vyzna í v jednoduchém plánu místo svého bydlí-t a -koly, cestu na ur ené místo a rozlí-í mofhá nebezpe í v nejblií-ím okolí*
- 1.20 *za lení svou obec (m sto) do p íslu-ného kraje a obsluíhého centra R, pozoruje a popí-e zm ny v nejblií-ím okolí, obci (m st)*
- 1.21 *rozlí-í p írodní a um lé prvky v okolní krajin a vyjád í r znými zp soby její estetické hodnoty a rozmanitost*

O ekávané výstupy (OVO vlastiv da) - 2. období

flák

- 1.22 *ur í a vysv tlí polohu svého bydlí-t nebo pobytu vzhledem ke krajin a státu*
- 1.23 *ur í sv tové strany v p írod í podle mapy, orientuje se podle nich a ídí se podle zásad bezpe ného pohybu a pobytu v p írod*
- 1.24 *rozlí-uje mezi ná rty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o p írodních podmínkách a sídlí-tích lidí na mapách na-í republiky, Evropy a polokouí*

ál ní zvlá-tnosti p írodu, osídlení, hospodá ství a kultury, jednoduchým zp sobem posoudí jejich význam
historického, politického, správního a vlastnického

- 1.26 zprost edkuje ostatním zku- enosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná zp sob života a p írodu v na-í vlasti i v jiných zemích
- 1.27 rozli-uje hlavní orgány státní moci a n které jejich zástupce, symboly na-eho státu a jejich význam

U ivo (U)

- 1.17 domov - prost edí domova, orientace v míst bydlí-t
- 1.18 -kola - prost edí -koly, innosti ve -kole, okolí -koly, bezpe ná cesta do -koly
- 1.19 obec (m sto), místní krajina - její ásti, poloha v krajin , minulost a sou asnost obce (m sta), význa né budovy, dopravní sí
- 1.20 okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnin , roz-í ení p d, rostlinstva a flivo ich , vliv krajiny na život lidí, p sobení lidí na krajinu a životní prost edí, orienta ní body a linie, sv tové strany
- 1.21 regiony R - Praha a vybrané oblasti R, surovinové zdroje, výroba, slufby a obchod
- 1.22 na-e vlast - domov, krajina, národ, základy státního z ízení a politického systému R, státní správa a samospráva, státní symboly
- 1.23 Evropa a sv t - kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- 1.24 mapy obecn zem pisné a tematické - obsah, grafika, vysv tlivky

2. LIDÉ KOLEM NÁS

O ekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

flák

- 2.17 rozli-uje blízké p íbuzenské vztahy v rodin , role rodinných p íslu-ník a vztahy mezi nimi
- 2.18 odvodí význam a pot ebu r zných povolání a pracovních inností
- 2.19 projevuje toleranci k p írozeným odli-nostem spoluflák , jejich p ednostem i nedostatk m

O ekávané výstupy (OVO vlastiv da) - 2. období

flák

- 2.20 vyjád í na základ vlastních zku- eností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodrfluje pravidla pro souflití ve -kole, mezi chlapci a dívkami, v rodin , v obci (m st)
- 2.21 rozli-uje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí p í konkrétních innostech své názory, pop ípad p ípustí sv j omyl, dohodne se na spole ném postupu a e-ení se spolufláky
- 2.22 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se ufl tolerovat nemohou a která poru-ují základní lidská práva nebo

h formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích

2.24 *poukává v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a na které problémy a navrhně možnosti zlepšení životního prostředí obce (msta)*

Uivo (U)

- 2.15 rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- 2.16 soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný ševropský děm
- 2.17 chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie
- 2.18 právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti vládek -koly, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- 2.19 vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze
- 2.20 kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- 2.21 základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

3. LIDÉ A AS

Oekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

flák

- 3.17 *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- 3.18 *pojmenuje některé rodáky, kulturní i historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v nichž žije*
- 3.19 *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a vinnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*

Oekávané výstupy (OVO vlastivěda) - 2. období

flák

- 3.20 *pracuje s časovými údaji a využívá získané údaje k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*
- 3.21 *využívá archiv, knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek*
- 3.22 *rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti našeho vlasti s využitím regionálních specifik*

vybraných ukázkách zp. sob. života a práce p. edk. na na-em území v minulosti a sou. asnosti s využitím

3.24 *objasní historické d. vody pro za. azení státních svátk. a významných dn.*

Uivo (U)

- 3.9 orientace v. ase a. asový. ád - ur. ování. asu, as jako fyzikální veli. ina, d. jiny jako. asový sled událostí, kalendá. e, letopo. et, generace, reffim dne, ro. ní období
- 3.10 sou. asnost a minulost v. na-em. život. - prom. ny zp. sobu. životota, bydlení, p. edm. ty denní pot. eby, pr. b. h lidského. životota, státní svátky a významné dny
- 3.11 regionální památky - pé. e o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- 3.12 báje, mýty, pov. sti - minulost kraje a p. edk., domov, vlast, rodný kraj

4. ROZMANITOST P. ÍRODY

O. ekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

flák

- 4.19 *pozoruje, popí. e a porovná viditelné prom. ny v p. írod. v jednotlivých ro. ních obdobích*
- 4.20 *roz. t. ídí n. které p. írodniny podle nápadných ur. ujících znak., uvede p. íklady výskytu organism. ve známé lokalit.*
- 4.21 *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, ur. uje jejich spole. né a rozdílné vlastnosti a zm. í základní veli. iny pomocí jednoduchých nástroj. a p. ístroj.*

O. ekávané výstupy (OVO p. írodov. da) - 2. období

flák

- 4.22 *objevuje a zji. uje propojenost prv. k. ívív a nefívív p. írody, princip rovnováhy p. írody a nachází souvislosti mezi kone. ným vzhledem p. írody a. inností. lov. ka*
- 4.23 *vysv. t. lí na základ. elementárních poznatk. o Zemi jako sou. ásti vesmíru souvislost s roz. d. lením. asu a st. ídáním ro. ních období*
- 4.24 *zkoumá základní spole. enstva ve vybraných lokalitách region., zd. vodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v p. ízp. sobení organism. prost. edí*
- 4.25 *porovnává na základ. pozorování základní projevy. životota na konkrétních organismech, prakticky t. ídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klí. e a atlasy*
- 4.26 *zhodnotí n. které konkrétní. innosti. lov. ka v p. írod. a rozlí. uje aktivity, které mohou prost. edí i zdraví. lov. ka podporovat nebo po. kozovat*
- 4.27 *založí jednoduchý pokus, naplánuje a zd. vodní postup, vyhodnotí a vysv. t. lí výsledky pokusu*

- ...ny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým uflíváním základních jednotek
- 4.18 voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro flivot
 - 4.19 nerosty a horniny, půda - na které hospodářsky významné horniny a nerosty, životrávání, vznik půdy a její význam
 - 4.20 Vesmír a Zem - sluneční soustava, den a noc, roční období
 - 4.21 rostliny, houby, flivouchové - znaky flivota, flivotní potřeby a projevy, přiblížení a způsob flivota, výfliva, stavba těla u nich kterých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
 - 4.22 flivotní podmínky - rozmanitost podmínek flivota na Zemi; význam ovzdušší, vodstva, půdy, rostlinstva a flivouchů na Zemi; podnebí a počasí
 - 4.23 rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
 - 4.24 ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba flivotního prostředí, ochrana rostlin a flivouchů, likvidace odpadů, flivouchové pohromy a ekologické katastrofy

5. **LOVĚKA JEHO ZDRAVÍ**

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

flák

- 5.27 *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*
- 5.28 *dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- 5.29 *chová se obezpečně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě*
- 5.30 *uplatňuje základní pravidla údržby silničního provozu*
- 5.31 *reaguje adekvátně na pokyny dospělých i mimo úředních událostech*

Očekávané výstupy (OVO přírodověda) - 2. období

flák

- 5.32 *využívá poznatky o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu flivota*
- 5.33 *rozlišuje jednotlivé etapy lidského flivota a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*
- 5.34 *úspěšně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*

	<i>soby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimo ádné události</i>
	<i>ých situacích osvojené jednoduché zp soby odmítání návykových látek</i>
5.37	<i>uplat ůje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</i>
5.38	<i>o-et í drobná poran ní a zajistí léka skou pomoc</i>
5.39	<i>uplat ůje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpe ných zp sobech sexuálního chování mezi chlapci a d v aty v daném v ku</i>

U ivo (U)

- 5.13 lidské t lo - ůivotní pot eby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi muůem a ůenou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 5.14 partnerství, rodi ovství, základy sexuální výchovy - rodina a partnerství, biologické a psychické zm ny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty p enosu)
- 5.15 pé e o zdraví, zdravá výůiva - denní reůim, pitný reůim, pohybový reůim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poran ní, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a du- evní hygiena - stres a jeho rizika; reklamní vlivy
- 5.16 návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a po íta e
- 5.17 osobní bezpe í - bezpe né chování v rizikovém prost edí, bezpe né chování v silni ním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (-íkana, týrání, sexuální zneuůívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci
- 5.18 situace hromadného ohroůení

4.t ída

	U IVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	P ESAHY, VAZBY
<p>fiák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ur í a vysv tli polohu svého bydli-t nebo pobytu vzhledem ke krajin a státu - vyhledá typické regionální zvlá-tnosti p írody, osídlení, hospod. a kultury jednoduchým zp sobem, posuzuje jejich význam z hlediska p írodního, historického a správního - uvede významné podniky a hospodá ské aktivity v regionu - ur í sv tové strany v p írod i podle mapy, orientuje se podle nich a ídí se podle zásad bezpečného pohybu v p írod - rozli-uje mezi ná rty, plány a základními typy map, vyhledává jednotlivé údaje, vysv tli smluvní značky - vyhledává jednotlivé údaje o p írodních podmínkách a sídli-tích lidí na mapách R - orientuje se, popisuje polohu R - získá základní znalosti o podnebí R - vyhledá na map hlavní vodní toky, poho í a nířiny R - vyhledá hlavní m sta jednotlivých kraj R - vyjád í na základ vlastní zku-enosti základní vztahy mezi lidmi - dodrřuje pravidla soužití ve -kole, rodin a ve m st , p ijme roli ve skupin 	<p>Místo, kde řijeme Místní oblast, region</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, minulost kraje, p edk - hospodá ské podniky - kulturní instituce, masová kultura - rostlinstvo a řivo í-stvo - roz-í ení p d <p>Sv tové strany</p> <p>Grafické znázorn ní povrchu ó mapy, plány, orienta ní body a linie</p> <p>Krajina na-í vlasti Poloha a povrch R Podnebí R Vodstvo R Krajská m sta R</p> <p>Lidé kolem nás fiákovská samospráva jako modelová situace Základní lidská práva a práva dít te Práva a povinnosti řiak -koly Právní ochrana ob an a majetku Protiprávní jednání Principy demokracie</p>	<p>ústní zkou-ení písemné práce test referát</p>	<p>PT: 1 TO: 1.2.1, 1.2.2</p> <p>PT: 2 TO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4</p> <p>PT: 4 TO: 4.1</p> <p>PT: 5 TO: 5.4</p> <p>OVO: 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.4, 2.5, 2.6, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8</p> <p>U: 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.2, 2.3, 2.4, 2.6, 3.1, 3.2, 3.4</p> <p><u>P</u> ó rostlinstvo a řivo í-stvo v na-em regionu</p>

4.tída

	UIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PESAHY, VAZBY
<p>fiák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje rozdíly mezi jednotlivci a obhájí svůj názor, popíše případně i svůj omyl, dohodne se na společném postupu se spolužáky - uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušení lidských práv a demokratických principů - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy - využívá archiv, knihovny, sbírek muzeí jako informační zdroj pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam kulturních památek - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a souvislosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsobů života a práce předků na našem území v minulosti a souvislosti s využitím regionálních specifíků - objasní historické důvody pro zřízení státních svátků a významných dnů 	<p>Lidé a čas</p> <p>Orientace v časové a časový údaj Dějiny jako časový sled událostí čas jako fyzikální veličina Proměny způsobu života v našem regionu Regionální památky, péče o ně Lidé a obory zkoumající minulost Staré pověsti české Nejstarší osídlení vlasti Přemyslovci Lucemburkové a Karel IV., jeho význam Husitství, Jan Hus Husitské války, Janův fiifka Habsburkové a Rudolf II.</p> <p>Státní svátky - Den slovanských věrozvěstů - Den české státnosti - Den upálení mistra Jana Husa</p>		

5. tída

	U IVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	P ESAHY, VAZBY
<p>fiák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zprost edkuje ostatním zku-enosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná zp sob fiivota a p írodu v na-í vlasti a jiných zemích - dob e se orientuje na map , popisuje polohu sousedních stát - jednotlivé státy dokáffe charakterizovat - vyhledává na map evropské státy, významná evropská m sta - porovná sv tadíly a oceány podle velikosti - popí-e podle mapy jejich polohu na Zemi - rozli-uje hlavní orgány státní moci a n které jejich zástupce, symboly na-eho státu a jejich význam - charakterizuje státopravní uspo ádání R <ul style="list-style-type: none"> - uvede problém z nejblií-fho společenského a p írodního prostředí a navrhne možnosti zlep-ení - orientuje se v základních formách vlastnictví, poufívá peníze v b íných situacích 	<p><u>Místo, kde fíjeme</u> Vlastní zku-enosti fiák z cestování do cizích zemí Evropa a sv t ó sv tadíly Poloha a povrch Evropy Rostliny a fiivo íchové Evropy Evropské státy Sousední státy R eská republika - regiony R a vybrané oblasti R - surovinové zdroje - výroba - služby - obchod</p> <p>Státní z ízení a politický systém v R Státní správa a samospráva Státní symboly Evropská unie ó evropský ob an, cestování, co daly na-e zem Evrop a Evropa nám Spole ný š evropský d mō</p> <p><u>Lidé kolem nás</u> Základní globální problémy ó sociální, konzumní společnost, p írodní prostředí Nesná-enlivost mezi lidmi Vlastnictví - soukromé, ve ejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek - peníze</p>	<p>ústní zkou-ení písemné práce test referát</p>	<p>PT: 1 TO: 1.1.1, 1.2.1</p> <p>PT: 2 TO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4</p> <p>PT: 3 TO: 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>PT: 4 TO: 4.2</p> <p>OVO: 1.5, 1.6, 1.8, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8</p> <p>U: 1.4, 1.7, 1.8, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 3.1, 3.2, 3.4</p> <p><u>P</u> ó rostlinstvo a fiivo í-stvo Evropy <u>M</u> ó íselná osa, asová p ímka</p>

5. tída

	U IVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	P ESAHY, VAZBY
<p>fiák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s asovými údaji a vyuffvá zji-tých údaj k pochopení vztah mezi d ji a mezi jevy - vyuffvá archivu, knihovny, sbírek muzea jako informa ních zdroj pro pochopení minulosti, zd vodní význam kulturních památek - rozeznává sou asné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a sou asnosti na-í vlasti s vyufftím regionálních specifík - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách zp sob flivota a práce p edk na na-em území v minulosti a sou asnosti s vyufftím regionálních specifík - objasní historické d vody pro za azení státních svátk a významných dn 	<p>Lidé a as Habsburkové, nejvýznamn j-í panovníci (Fr. Josef) 1. sv. válka Vznik eskoslovenského státu 1. republika 2. sv. válka Období komunismu Sametová revoluce Sou asná etapa</p> <p>Státní svátky - Den vzniku samostat. eskosl. státu - Den vít zství (nad fa-ismem) - Den boje za svobodu a demokracii - Den obnovy samostat. es. státu</p>		